

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci v Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Jana Dvořáka a soudců Aleše Korejtky a Petry Venclové ve věci

žalobce: J. L.
zastoupen Jakubem Hlínou, advokátem,
se sídlem Plaská 614/10, 150 00 Praha 5- Malá Strana,
proti

žalovanému: Odvolací finanční ředitelství
se sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 3. 2019, č. j. 12010/19/5100-41457-712276,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce požádal o povolení posečkání úhrady daně dle § 156 odst. 1 písm. a), b), a d) zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „daňový řád“). Konkrétně žádal o posečkání úhrady daně z přidané hodnoty za zdaňovací období 1., 2., 3. a 4. čtvrtletí roku 2016 ve výši 265.179 Kč bez příslušenství.
2. Rozhodnutím Finančního úřadu pro Pardubický kraj ze dne 30. 8. 2018, č. j. 1488454/18/2804-50521-609654, ve spojení s rozhodnutím žalovaného ze dne 21. 3. 2019, č. j. 12010/19/5100-41457-712276, byla jeho žádost zamítnuta, neboť bylo zjištěno, že žalobce (a členové jeho domácnosti) disponují značnými finančními prostředky, které je možné použít na úhradu předmětného daňového nedoplatku, a rozsáhlým movitým a nemovitým majetkem, který lze zpeněžit, event. využít k získání úvěru (např. jako zástavu), a tudíž zde nejsou žádné skutečné ekonomické překážky, které by žalobci bránily úhradu daně provést.
3. Konkrétně orgány finanční správy např. konstatovaly, že průměrné měsíční výdaje související se zajištěním chodu podnikatelské činnosti žalobce činí 150.964 Kč, průměrné měsíční výdaje domácnosti žalobce činí 69.603 Kč, žalobce dosahuje průměrného měsíčního příjmu z podnikatelské činnosti ve výši 250.000 Kč, přičemž celkové příjmy žalobce činí průměrně částku 270.029 Kč (tyto příjmy jsou tvořeny příjmy z podnikatelské činnosti žalobce a příjmy z pronájmu nemovitých věcí ve vlastnictví žalobce a jeho manželky L. L.).
4. Dále byly orgány finanční správy např. zjištěno, že žalobce
 - vlastní se svou manželkou v režimu společného jmění manželů nemovité věci (spoluvlastnický podíl ½) zapsané na LV č. X pro k. ú. Chrudim (rodinný dům se zahradou a garáž), které jsou (částečně) pronajímány, přičemž žalobce má z pronájmu měsíční příjem 11.951,-- Kč,
 - vlastní se svou manželkou v režimu společného jmění manželů nemovité věci zapsané na LV č. X pro k. ú. x (st. p. č. X s rodinným domem čp. X, p. p. č. X), přičemž tyto nemovitosti jsou zatíženy zástavním právem smluvním ve prospěch Wüstenrot hypoteční banky, a. s., k zajištění hypotečního úvěru žalobce ve výši 300.000 Kč,
 - vlastní nemovitosti zapsané na LV č. X v k. ú. x (pozemky - využitelné pro výstavbu - evidované v katastru nemovitostí jako p. p. č. X a p. p. č. X v k. ú. Medlešice),
 - manželka žalobce L. L. je vlastníkem nemovité věci zapsané na LV č. X v k.ú. x (bytová jednotka v bytovém domě), která je pronajímána, přičemž domácnost žalobce má z pronájmu měsíční příjem 9.078,-- Kč,
 - vlastní vozidlo tovární značky BMW Sedan, RZ X, a vozidlo tovární značky BMW X5, RZ X.
 - je vlastníkem fotovoltaické elektrárny s pořizovací hodnotou 279.998,52 Kč a klimatizace s pořizovací hodnotou 56.226 Kč,
 - ke dni 30. 6. 2018 disponoval finančními prostředky na bankovním účtu č. X ve výši 149.278,30 Kč, na bankovním účtu č. X ve výši 826.420,62 Kč, na bankovním účtu č. X ve výši 3.386,51 EUR (přičemž z tohoto účtu byla ve prospěch účtu č. X dne 29. 6. 2018 odepsána částka 23.000 EUR, aniž by byl účel této transakce orgánům finanční správy objasněn – viz bod 31

odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí), a na bankovním účtu č. X ve výši 11.520,05 Kč; celkové finanční prostředky na bankovních účtech žalobce dle žalobcem předložených důkazních prostředků činily ke dni 30. 6. 2018 částku 1.074.184,55 Kč [ke dni 6. 8. 2018 žalobce disponoval finančními prostředky na bankovním účtu č. X ve výši 144.080,30 Kč, na bankovním účtu č. X ve výši 1.165.489,09 Kč, na bankovním účtu č. X ve výši 539,24 EUR a na bankovním účtu č. X ve výši 48.750,36 Kč; ke dni 6. 8. 2018 tak žalobce disponoval na bankovních účtech finančními prostředky v celkové výši 1.372.167,43 Kč],

- má na svém osobním účtu penzijního připojištění dle smlouvy č. X finanční prostředky ve výši 68.237,27 Kč (stav účtu investičního životního pojištění nebyl doložen),
- manželka žalobce má na osobním účtu penzijního připojištění dle smlouvy č. X finanční prostředky ve výši 55.263,24 Kč,
- zůstatek na účtu stavebního spoření dcery žalobce S. L. (dle smlouvy č. X) činil ke dni 31. 12. 2017 388.609,82 Kč,
- zůstatek na účtu stavebního spoření dcery žalobce Z. L. (dle smlouvy č. X) činil ke dni 31. 12. 2017 231.983,72 Kč,
- zůstatek na účtu stavebního spoření dcery žalobce G. L. dle smlouvy č. X činil ke dni 31. 12. 2017 211.520,83 Kč,

5. Byť žalobce již dne 6. 9. 2018, tedy ještě před podáním odvolání proti rozhodnutí prvostupňového správce daně, uhradil nedoplatek na dani z přidané hodnoty za zdaňovací období 1., 2., 3. a 4. čtvrtletí roku 2016 ve výši 265.179 Kč bez příslušenství, podal proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 3. 2019, č. j. 12010/19/5100-41457-712276 (které tvoří společně s rozhodnutím Finančního úřadu pro Pardubický kraj ze dne 30. 8. 2018, č. j. 1488454/18/2804-50521-609654, materiálně jeden celek), v níž nejprve seznámil soud se svým náhledem na institut posečkání (*„hlavním benefitem posečkání daně, potažmo rozložení její úhrady do splátek pro daňový subjekt je, že tento má možnost uhradit svůj závazek vůči správci daně postupně tak, aby nedošlo k zásadnímu jednorázovému zásahu do jeho majetkové sféry“*) a uvedl, že *„nepopírá a v průběhu řízení nikdy nepopíral, že by nedisponoval finančními prostředky, které, když by byly v plné výši vydány, by postačovaly na (alespoň většinovou) úhradu daňového nedoplatku“*, resp. že *„nezpochybňuje, že v době podání žádosti disponoval majetkem, jehož absolutní výše převyšovala jeho daňové nedoplatky“*, nicméně se domnívá, že *„rozhodující je poměr výše likvidních finančních prostředků k výši daňového nedoplatku a nikoliv absolutní hodnota veškerého majetku daňového subjektu“*. Jeho *„likvidní finanční prostředky nedosahovaly výše jeho aktuálních daňových nedoplatků a okamžitou úhradou daňového nedoplatku bylo ohroženo bezproblémové zachování jeho dosavadní podnikatelské činnosti a odvozeně od toho příjmy jeho a na něj výživou odkázaných rodinných příslušníků“*, a proto žalobce splňoval podmínky pro povolení *„posečkání daně dle § 156 odst. 1 písm. a), b) a d) daňového řádu“*. Žalobce je přesvědčen, že v jeho případě *„nebylo nezbytné bezpodmínečně trvat na provedení okamžité úhrady daňového nedoplatku v plné výši“* a že *„žalobce je de facto správcem daně potrestán za jeho pozitivní hospodářskou bilanci a za jeho proaktivní přístup“*. Podle žalobce orgány finanční správy měly přihlídnout k tomu, že *„daňový nedoplatek vznikl na základě dobrovolně podaného daňového přiznání“*, že žalobce *„po dobu celého řízení poskytoval nezbytnou součinnost“* a že *„by byl schopen*

splátky řádně splácet a poskytl za účelem splnění této povinnosti zástavní právo k nemovitému majetku“. Žalobce se domnívá, že orgány finanční správy „svými úvahami zcela vyloučily možnost využití institutu posečkání“, neboť „v případě nemajetných osob by nemohlo být povoleno posečkání s odkazem na riziko nedobytnosti daně a v případě osob majetných s odkazem na nesplnění podmínek posečkání de § 156 daňového řádu“.

6. Žalobce dále žalovanému vytknul, že orgány finanční správy sice žalobci naznačily, že může využít svůj nemovitý majetek k úhradě dluhu, avšak současně prvostupňový správce daně zřízením zástavního práva k nemovitostem zapsaným na LV č. X pro k. ú. x „*vyloučil jakoukoliv možnost žalobce s tímto nemovitým majetkem disponovat*“ (např. jej zpeněžit či použít jako zástavu). Tuto skutečnost dle žalobce žalovaný „*žádným způsobem nerefletoval*“. Pokud by navíc žalobce začal prodávat svůj nemovitý majetek, mohl by prvostupňový správce daně přistoupit k vydání zajišťovacího příkazu.
7. Ze všech výše uvedených důvodů by dle žalobce mělo být žalobou napadené rozhodnutí zrušeno a věc by měla být vrácena žalovanému k dalšímu řízení.
8. Žalovaný ve vyjádření k žalobě (jež není třeba podrobně rekapitulovat, neboť jeho obsah účastníci znají, nadto v řízení byl žalovaný úspěšný, přičemž v odůvodnění rozsudku je třeba vypořádat základní námitky toho účastníka, kterému soud za pravdu nedal) setrval na závěrech obsažených v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, které je dle jeho názoru věcně správné a zákonné, a navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
9. Soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále též „s. ř. s.“) žalobou napadené rozhodnutí a dospěl k závěru, že **ž a l o b a n e n í d ů v o d n á**.
10. Předně soud zdůrazňuje, že rozsah přezkumu žalobou napadeného správního rozhodnutí je ve správním soudnictví vymezen žalobními body (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Obsah a kvalita žaloby tedy předurčuje podobu rozhodnutí soudu, protože míra podrobnosti odezvy správního soudu je závislá na tom, jak detailně své námitky žalobce v žalobě formuluje. Omezí-li se žalobce na pouhá obecná konstatování, nemůže na ně správní soud reagovat jinak než srovnatelně obecně (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 9. 2018, č. j. 8 Afs 170/2018 – 36, bod 20). Soud totiž za žalobce nesmí spekulativně domýšlet další argumenty či vybírat z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Jinak by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 7. 2019, č. j. 7 Afs 161/2018 – 28, bod 16). Žalovaný na 15 stranách podrobně odůvodnil své závěry. Proti zevrubné a promyšlené argumentaci žalovaného žalobce v žalobě postavil v zásadě obecné námitky, které nebyly provázány se zcela konkrétními skutkovými a právními závěry orgánů finanční správy obsaženými v odůvodnění jejich rozhodnutí, event. pouze negovala závěry orgánů finanční správy, ačkoliv je známo, že za žalobní (či kasační) námitku nelze dle Nejvyššího správního soudu „*rozhodně považovat pouhé negace pečlivě odůvodněných závěrů*“ správních orgánů (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2019, č. j. 5 Afs 126/2017 – 43, bod 50). Soud se proto k obecným námitkám žalobce vyjádří taktéž pouze obecně (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 Afs 35/2012 – 42, či rozsudek téhož soudu ze dne 23. 11. 2015, č. j. 6 As 191/2015 –

41, bod 11). Současně platí, že pokud žaloba neobsahuje dostatečně konkrétní názorovou oponenturu vedoucí ke zpochybnění závěrů správních orgánů, nemusí správní soud hledat způsob pro alternativní a originální vyjádření závěrů, které již přesvědčivě vyslovily správní orgány (podobně srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2014, č. j. 6 As 54/2013 – 128, popř. rozsudek téhož soudu ze dne 4. 3. 2015, č. j. 6 As 72/2014 – 88), a proto bude soud na přesvědčivé závěry orgánů finanční správy odkazovat.

11. Podle § 156 odst. 1 daňového řádu na žádost daňového subjektu nebo z moci úřední může správce daně povolit posečkání úhrady daně, popřípadě rozložení její úhrady na splátky (dále jen „posečkání“),

- a) pokud by neprodlená úhrada znamenala pro daňový subjekt vážnou újmu,
- b) pokud by byla ohrožena výživa daňového subjektu nebo osob na jeho výživu odkázaných,
- c) pokud by neprodlená úhrada vedla k zániku podnikání daňového subjektu, přičemž výnos z ukončení podnikání by byl pravděpodobně nižší než jím vytvořená daň v příštím zdaňovacím období,
- d) není-li možné vybrat daň od daňového subjektu najednou, nebo
- e) při důvodném očekávání částečného nebo úplného zániku povinnosti uhradit daň.

12. Institut posečkání je beneficiem ze strany státu, které je poskytováno v případě splnění stanovených podmínek. Posečkat s úhradou daně lze z důvodů taxativně stanovených jen tehdy, nemůže-li být úhrada daně provedena; pokud správce daně v době podané žádosti neeviduje na konkretizovaných daních žádné nedoplatky, neboť tyto daně byly již zcela uhrazeny, pozbývá významu vést řízení o žádosti, která se domáhá posečkání s úhradou daně (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 7. 2013, č. j. 1 Afs 15/2013 – 34). Účelem institutu posečkání tedy není eliminovat jakékoliv negativní dopady úhrady daňových povinností do sociální a ekonomické sféry daňového subjektu, neboť plnění zákonných povinností při placení daní vždy představuje určitý zákonem aprobovaný zásah do majetkové sféry daňového subjektu, ale pouze negativní dopady zákonodárcem výslovně zmíněné (výčet je taxativní). Nejedná se tedy o jakýsi úvěr ze státního rozpočtu, který bez dalšího umožní i subjektům disponujícím dostatečným majetkem k neprodlené úhradě daně „komfortní“ placení daně ve splátkách.

13. Současně platí, že správce daně je při rozhodování o žádosti o posečkání vázán návrhem daňového subjektu. Ten je tedy povinen tvrdit ve své žádosti relevantní důvody pro posečkání a současně ke svým tvrzením předložit důkazní prostředky. Daňový subjekt nese riziko, že pokud nedoloží svá tvrzení uvedená v žádosti, správce daně jeho žádost zamítne (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2015, č. j. 3 Afs 74/2014 – 29). Po orgánech finanční správy tedy nelze požadovat, aby vyhledaly nijak neoznačené důkazy v daňovém spise a podřadily je k jednotlivým tvrzením daňového subjektu. Ani v případě rozhodování o posečkání ex offio není na žalovaném, aby důvody a důkazy sám vyhledával; půjde především o případy, kdy by existence důvodů pro posečkání byla z okolností případu naprosto zřejmá (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 8. 2015, č. j. 3 Afs 94/2015 – 62).

14. Jak již bylo akcentováno pod bodem 12, posečkat s úhradou daně lze z důvodů taxativně stanovených jen tehdy, nemůže-li být úhrada daně provedena (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 7. 2013, č. j. 1 Afs 15/2013 – 34). V daném případě však žalobce v žalobě připustil, že „že v době podání žádosti disponoval majetkem, jehož absolutní výše převyšovala jeho daňové nedoplatky“, vyjádřil však přesvědčení, že „rozhodující je poměr výše likvidních finančních prostředků k výši daňového nedoplatku a nikoliv absolutní hodnota veškerého majetku daňového subjektu“ (bod 18 žaloby). Tento názor však již správní soudy v minulosti opakovaně odmítly (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 14. 2. 2017, č.j. 29 Af 14/2015- 49, či rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 10. 2017, č. j. 22 Af 115/2016 – 26). Aby bylo možno žádosti o posečkání vyhovět, musí daňový subjekt prokázat, že daňový subjekt nejen nemá dostatek volných finančních prostředků, ale rovněž, že není možné, aby si takové prostředky opatřil. Nemožnost úhrady daně najednou nelze zaměňovat s pouhým nedostatkem peněz v hotovosti či na účtech. Jedná se o situace, kdy daňový subjekt není schopen dlužnou částku obstarat ani zpeněžením majetku, úvěrem apod. Ostatně dokladem toho, že bylo v ekonomických možnostech žalobce daň uhradit (a že jeho žádost nebyla důvodná), je to, že žalobce ještě před podáním odvolání proti rozhodnutí prvostupňového správce daně nedoplatek na dani z přidané hodnoty za zdaňovací období 1., 2., 3. a 4. čtvrtletí roku 2016 uhradil (konkrétně dne 6. 9. 2018), přičemž v důsledku této úhrady zjevně nedošlo k žádnému z následků uvedených v § 156 odst. 1 písm. a), b) a d) daňového řádu (žalobce to alespoň v žalobě netvrdil a netvrdil to ani zástupce žalobce při jednání dne 11. 3. 2020). Přitom právě § 156 odst. 1 písm. a), b) a d) daňového řádu se žalobce ve své žádosti i v žalobě opakovaně dovolával. Již tyto skutečnosti by byly dostatečným důvodem pro zamítnutí žaloby.
15. Na tomto místě soud znovu zdůrazňuje, že účelem institutu posečkání není eliminovat jakékoliv negativní dopady spojené s plněním daňových povinností do sociální a ekonomické sféry daňového subjektu. Žádosti daňového subjektu o posečkání úhrady daně (popřípadě o rozložení její úhrady na splátky) tedy může být vyhověno pouze tehdy, pokud daňový subjekt prokáže naplnění některého ze zákonných důvodů pro povolení posečkání uvedených v § 156 odst. 1 písm. a) až e) daňového řádu, přičemž vždy je nutno pečlivě posoudit okolnosti konkrétního případu (a proto postrádá smysl zabývat se hypotetickými „modelovými“ příklady zmíněnými žalobcem pod bodem 21 žaloby). Teprve pak by bylo možno zohlednit další žalobcem uváděné skutečnosti (součinnost žalobce, vznik nedoplatku na základě dobrovolně podaného daňového přiznání, schopnost hradit splátky apod.).
16. V nyní posuzovaném případě se orgány finanční správy podrobně zabývaly žalobcem tvrzenými důvody pro povolení posečkání (viz zejména body 37 až 43 odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí), přičemž dospěly k závěru, že nebylo prokázáno naplnění žádného z žalobcem tvrzených zákonných důvodů pro povolení posečkání dle § 156 odst. 1 písm. a), b), a d) daňového řádu, a tudíž žádosti žalobce nemohlo být vyhověno. S tímto závěrem se soud ztotožňuje, na zevrubné odůvodnění správních orgánů odkazuje a pouze stručně opakuje, že žalobce sice tvrdil, že by neprodlená úhrada pro něj moha znamenat vážnou újmu [§ 156 odst. 1 písm. a) daňového řádu], která by spočívala ve ztrátě „hlavního zákazníka“, obchodní společnosti Laempe Mössner Sinto GmbH, neobjasnily však, jak souvisí neprodlená úhrada dlužné daně s přízní tohoto „hlavního zákazníka“ žalobce, již vůbec pak svá tvrzení ničím

neprokázal, byť ho v řízení, z něhož vzešlo žalobou napadené rozhodnutí, tížilo břemeno tvrzení a břemeno důkazní (viz bod 13). Navíc za situace, kdy žalobce ještě dne 6. 8. 2018 měl na svých bankovních účtech finanční prostředky ve výši 1.372.167,43 Kč (tedy finanční prostředky významně převyšující výši nedoplatku, který byl předmětem žádosti o posečkání) a vlastní movitý a nemovitý majetek (viz body 28 a 29 odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí a bod 4 tohoto rozsudku), který mohl případně využít k získání dalších finančních prostředků (například prodejem těchto věcí či jejich využitím jako zástavy), je zjevné, že nemůže dojít k tomu, že by žalobce důsledku úhrady předmětného nedoplatku nebyl schopen plnit své smluvní povinnosti vůči svému „hlavnímu odběrateli“ a ztratil tak příjmy, které mu obchodní spolupráce s tímto hlavním odběratelem přináší. To ostatně uvedl již žalovaný v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí (v bodě 37), přičemž žalobce tyto jeho závěry žádnou konkrétní žalobní námitkou nezpochybnil. Důležité je i to, že po úhradě daně zjevně ke vzniku žádné vážné újmy na straně žalobce nedošlo (újmu nebyl schopen konkretizovat ani zástupce žalobce při jednání dne 11. 3. 2020).

17. Pouze pro úplnost je možno na tomto místě dodat, že nelze dávat rovnítko mezi případný zánik podnikání daňového subjektu (riziko zániku daňového subjektu tvrzeno nebylo) a vážnou újmu způsobenou neprodlenou úhradou daně. Jakkoli je v obecném slova smyslu slovo zánik podnikání daňového subjektu pro něj zcela jistě vážnou újmu, z pohledu právního jde o dva svébytné důvody, které není možné směšovat. Jestliže zákonodárce vážnou újmu a zánik podnikání vtělil do dvou samostatných hypotéz, není možné dojít k závěru, že v případě zániku podnikání je vždy automaticky naplněna i podmínka vážné újmy. Naopak z textu zákona je nutné vyvodit, že vážnou újmu dle písm. a) citovaného ustanovení může být jakákoliv relevantní událost mimo zánik podnikání daňového subjektu (a analogicky mimo další podmínky stanovené ve zbývajících písmenech § 156 odst. 1 daňového řádu).
18. Stejně tak je třeba odmítnout tvrzení žalobce, že by v důsledku úhrady daně byla ohrožena výživa žalobce nebo osob na jeho výživu odkázaných [§ 156 odst. 1 písm. b) daňového řádu]. Předně nelze zapomínat na to, že § 156 odst. 1 písm. b) daňového řádu předpokládá, že dojde ke skutečnému ohrožení výživy, nestačí, že v důsledku úhrady daně musí daňový subjekt a jeho domácnost omezit své výdaje (uskromnit se). Ostatně zaplacením daně vždy dojde ke „zmenšení“ majetku daňového subjektu. Jak již uvedl žalovaný, jehož závěry prezentované v bodech 39 až 41 odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí žalobce žádnou konkrétní žalobní námitkou nezpochybnil, žalobce a členové jeho domácnosti disponovali finančními prostředky v celkové výši 2.327.782,31 Kč (zůstatek na bankovních účtech žalobce zjištěný správcem daně + částky na účtech dle smluv č. X, č. X, č. X, č. X a č. X). Žalobce a jeho manželka navíc disponovali movitým a nemovitým majetkem, který bylo možno využít k získání dalších prostředků na výživu žalobce a osob na jeho výživu odkázaných. Průměrný čistý příjem domácnosti žalobce činí částku 119.065 Kč (žalobcem vyčíslené celkové měsíční příjmy ve výši 270.029 Kč mínus měsíční výdaje ve výši 150.946 Kč související s podnikáním žalobce), přičemž žalobcem vyčíslené průměrné výdaje domácnosti žalobce činí částku 69.603 Kč. I po odečtení průměrných měsíčních výdajů domácnosti žalobce tak domácnosti žalobce zůstávají každý měsíc další volné finanční prostředky ve výši 49.462 Kč. Důležité je opět i to to, že po úhradě daně zjevně nedošlo ke skutečnému ohrožení výživy žalobce nebo osob na jeho výživu odkázaných (zástupce žalobce při jednání dne 11. 3. 2020 o takovém následku „neměl informace“).

19. Obdobně nelze souhlasit s tvrzením žalobce, že od něj nebylo možno vybrat daň najednou [§ 156 odst. 1 písm. d) daňového řádu]. Jednak toto tvrzení relativizoval žalobce již tím, že daň dne 6. 9. 2018 uhradil, jednak disponoval majetkem (jak sám v žalobě připustil), který mu umožňoval daň uhradit. Jak již bylo uvedeno výše, nelze tvrdit, že daň nelze vybrat od daňového subjektu najednou jen proto, že daňový subjekt aktuálně nemá dostatek volných peněžních prostředků, má-li současně jiný majetek, který může zpeněžit, event. využít jako zástavu za poskytnutý úvěr.
20. Není přitom pravdou, že žalobci v případné dispozici s nemovitým majetkem bránilo zástavní právo zřízené správním orgánem prvního stupně. Jednak bylo toto zástavní právo zřízeno pouze k nemovitým věcem zapsaným na LV č. X pro k. ú. x [žalobce přitom vlastní další hodnotné movité a nemovité věci, které mohl zpeněžit, event. využít jak zástavu pro získání úvěru (viz bod 4)], jednak zástavní právo neomezuje vlastníka v jeho právu s věcí nakládat. Jak zdůraznil Nejvyšší správní soud např. v odůvodnění rozsudku ze dne 28. 3. 2019, č. j. 2 Afs 392/2017 – 4, u zástavního práva, jež je věcným právem k věci cizí, nezáleží na tom, kdo je vlastníkem zastavené věci (pohledávky, práva), neboť dispozice s ní (např. prodej, darování apod.) se zástavního práva nedotýká. Předností zástavního práva je skutečnost, že jeho vznikem se nemění vlastnické vztahy k zastaveným hodnotám, takže vlastník s nimi může běžným způsobem nakládat (pronajímat je, brát z nich užítky apod.). Zástavní právo se vztahuje i na příslušenství, přírůstky a neoddělitelné plody zástavy. Zástavní právo tak umožňuje daňovému subjektu dále pokračovat v podnikatelské činnosti a rozmnožovat svůj majetek.
21. Pouhou spekulací je pak úvaha žalovaného, že svůj majetek nemohl zpeněžit, neboť takové jednání by žalovaný mohl posoudit „*jako snahu zbavit se majetku a vyhnout se plnění jeho daňových povinností*“ a mohl by přistoupit k vydání zajišťovacího příkazu. Nadto je zřejmé, že případnému „nepochopení“ kroků žalobce ze strany správce daně mohl žalobce snadno zabránit tím, že by o svých plánovaných krocích správce daně předem informoval a že by správci daně poskytl veškerou potřebnou součinnost. V podrobnostech odkazuje soud na argumentaci žalovaného obsaženou v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí (zejména na bod 34).
22. Lze tedy uzavřít, že orgány finanční správy dospěly ke správnému závěru, že v nyní posuzovaném případě nebylo prokázáno naplnění žádného z žalobcem tvrzených důvodů pro povolení posečkání. Orgány finanční správy přitom postupovaly správně, pokud nejprve posuzovaly naplnění ekonomických, sociálních, příp. dalších důvodů uvedených § 156 odst. 1 písm. a) až e) daňového řádu, neboť teprve tehdy, je-li naplněn některý z důvodů pro povolení posečkání dle § 156 odst. 1 písm. a) až e) daňového řádu, může se orgán finanční správy s ohledem na § 1 odst. 2 daňového řádu podpůrně zabývat i tím, zda by případným povolením posečkání nebyla ohrožena inkasovatelnost daně (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 26. 1. 2017, č. j. 29 Af 5/2015 – 56).
23. Jelikož základní žalobní námitky nebyly důvodné, soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl (výrok I).
24. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. a contrario). Žalovanému, kterému by jinak právo na náhradu nákladů řízení o

žalobě příslušelo, žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, a proto soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo (výrok II).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost (mimořádný opravný prostředek) ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 11. března 2020

Jan Dvořák v.r.
předsedu senátu